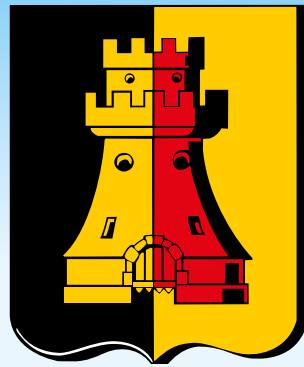

Souburgsche

waarin opgenomen 't Putje

Courant

FEBRUARI 2026

- verschijnt sinds 1894 -

VLISSINGEN AAN HET FRONT

Al honderden jaren staan hier kanonnen, gericht op zee. Alsof ze zeggen willen: "Vijand kom maar op".

In de gemeente Vlissingen is door de eeuwen heen veel strijd geleverd. Strijd tegen zowel het water als tegen veel vreemde volkeren. "Luctor et Emergo" luidt de Zeeuwse spreuk; "Ik worstel en kom boven". Dat geldt zeker voor de inwoners van de stad Vlissingen en de dorpen Souburg en Ritthem.

In een onverzettelijke strijd tegen vreemde indringers en de elementen hielden zij hun hoofd boven water. In de gemeente zijn nog veel verdedigingswerken uit alle tijden en tegen allerlei volkeren. De Noormannen, de Spanjaarden, de Fransen, Engelsen en Duitsers, ze streken allemaal in en om Vlissingen. Ook de gevolgen van de strijd tegen het water zijn nog steeds zichtbaar. De zee nam en de zee gaf.

Door de ligging van Vlissingen aan open water heeft de bescherming tegen datzelfde water door de eeuwen heen een allesoverheersende rol gespeeld. De Vlissingse bedijking had in eerste aanleg slechts een waterkerende functie. Naarmate Vlissingen en de Westerschelde belangrijker werden, groeide eveneens de militair-strategische positie van het havenstadje. Doordat in 1485 Sluizenaars probleemloos plunderend en brandstichtend door Vlissingen konden trekken bleek het stadje kwetsbaar voor aanvallen. Philips de Schone gaf opdracht om Vlissingen te versterken door de aanleg van wallen en muren hetgeen de eerste aanzet werd van Vlissingen als vestingstad.

Het oudste verdedigingswerk binnen de gemeente Vlissingen is de Karolingische burg in Oost-Souburg. Omstreeks het jaar 820 verschenen er ongenode bezoekers voor de kust van Zeeland, Vlaanderen en Noord-Frankrijk: de Vikingen. Deze zeevaarders uit Scandinavië dreven handel door heel Europa, maar het waren ook vechtersbazen die graag in rijke streken op plundertocht gingen. Om zich tegen de Vikingen te beschermen bouwden de kustbewoners in de 9e eeuw overal versterkingen. Tussen 875 en 900 hebben herders die op de schorren van Walcheren hun schapen hoedden, in Oost-Souburg zo'n versterking ingericht: een stevige wal in de vorm van een cirkel, met een gracht eromheen. In Zeeland zijn in dezelfde tijd meer van deze ronde burchten aangelegd: In Oostburg, Middelburg, Domburg en Burgh bij Haamstede.

In 1994 is de Karolingische burg in Oost-Souburg op een sobere manier heringericht. Het is niet echt herkenbaar als een hoogwaardig cultuurhistorisch monument. Het lijkt nu meer op een soort geluidswal. Maar dat duurt niet lang meer. Op 22 mei vorige jaar werd door de gemeenteraad het ontwerpplan herinrichting Karolingische Burg aangenomen. De geluidswal gaat er nu uit zien als een echte verdedigings-burg; met meerdere ingangen en echte wachttorens. Ook komen er palissaden op de wal. Aan de noordzijde, de kant van de kerk, komt een doorgang met een vlonder pad over de voormalige gracht.

De Karolingische Burg. Foto Tonny Joosse.

ER VALT ZEKER IETS TE KIEZEN BIJ GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Februari 2002 gaf de Souburgsche Courant voor het eerst een verkiezingscourant uit. De kop luidde: Zelfstandiger Souburg. De courant vroeg de negen partijen die toen aan de verkiezingen meededen om te reageren op zaken die de inwoners van Oost- en West-Souburg na aan het hart liggen.

De eerste stelling was: Souburg en Ritthem dienen beschouwd te worden als dorpen en niet als wijken van de stad Vlissingen. De tweede stelling was: Souburg en Ritthem zijn in het verleden benadeeld ten opzichte van met name het centrum van Vlissingen. Terwijl in beide dorpen toch een groot deel (circa 30%) van de bevolking van de gemeente woont. De derde stelling was: Het achterstallig onderhoud van de wegen in Souburg en Ritthem dient met voorrang te worden aangepakt.

Uit de vragen kun je opmaken dat men in de dorpen een sterk Calimero gevoel had. De partijen reageerden over het algemeen positief op de stellingen. Nu 24 jaar later kunnen we zeggen dat er heel veel verbeterd is.

In 2002 ging 48,33% van de stemgerechtigden in de gemeente Vlissingen naar de stembus. Minder dan de helft dus. De opkomst in Souburg bleef maar 1% boven

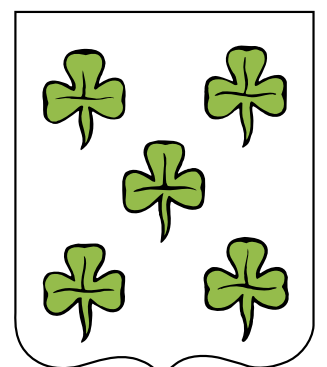
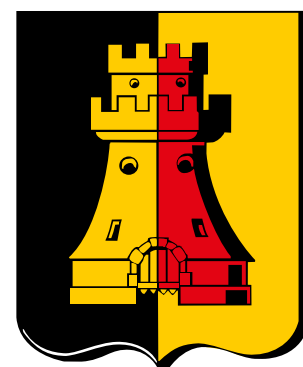
dit gemiddelde. Uitschieter was Ritthem met een opkomst van 72,30%

In 2006 ging 52,33% van de stemgerechtigden naar de stembus. Iets meer dan de helft dus. Uitschieter was toen weer Ritthem met 74,60%. Souburg bleef slechts drie procent boven het totale gemiddelde.

De opkomst in 2010 was lager. Slechts 48,55% van alle stemgerechtigden in heel de gemeente Vlissingen ging stemmen. In Souburg was de opkomst iets hoger. Ritthem was weer de uitschieter met 63,36%. In 2014, 2018 en 2022 was de opkomst vergelijkbaar met die van de jaren ervoor. In heel de gemeente een opkomst van net onder of net boven de 50%. In Souburg iets meer en in Ritthem een opkomst percentage van rond de 65%

Aangetekend dient te worden dat de percentages van de laatste drie verkiezingen minder zuiver zijn dan die van de voorgaande jaren omdat de kiezer sinds 2010 niet meer verplicht is om in zijn eigen stembureau te gaan stemmen.

Geen wonder dat alle partijen in elk geval één goede raad gezamenlijk hebben. Ga in elk geval stemmen, want alleen dan komt er een raad, die een afspiegeling is van wat de burger lief is.

Gemeente Vlissingen

Stad en dorpen samen sterk

VERDER IN DEZE COURANT:

Dorpen

pag. 5

Fortis

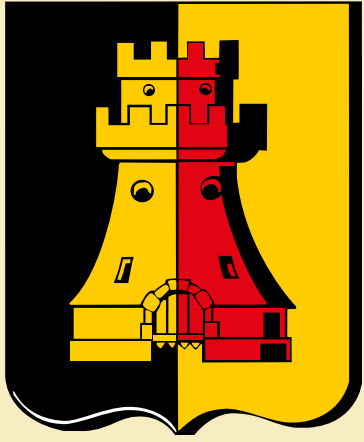
pag. 7

Ritthem

pag. 13

Souburgsche Courant

Advertentiewerving

verkoop@zeeuwsmediacentrum.nl

Joas de Ridder:

j.deridder@uitgeverijdebode.nl

Eenmalige redactie en medewerkers

- Dick Schinkel
- Lambert Prevoo
- Ineke Vervorst-van Loon
- Ruud Verbeek
- Lieven
- Melkmeisje
- Ome Henk

Verspreidingsgebied

Oost- en West-Souburg
Ritthem en Vlissingen

Bezorgklachten

www.vlissingebode.nl/bezorgklacht

Oplage

23.000 exemplaren

Uitgever

Zeeuws Mediacentrum
Keizerstraat 3A, 4461 AN Goes
Absdaalseweg 53A, GE Hulst
www.vlissingebode.nl

Eigenaar Courant

Stichting Souburg Promotie

Rondom 't Putje

Helemaal zo gek nog niet om weer even uit 't Putje gehaald te worden. Al is alle reuring in de wereld wel iets om van in de put te raken maar daar gaan we het nu niet over hebben. Veel te leuk dat er weer verkiezingen aan komen en we als gewoon mens even heel belangrijk zijn.

Jammer dat die nieuwe raadsleden straks sinterklaas niet zijn en we niet gewoon een verlanglijstje kunnen indienen. Ik weet nog wel wat voor ons dorp: op de allereerste plaats een prachtig gemeenschapshuis (want De Zwaan hebben ze achter onze rug om verkocht) waar van alles georganiseerd kan worden door onze plaatselijke verenigingen en door en voor wie dan ook. En wat dacht U van nog meer hangplekken? Voor jong en oud als het even kan. Bankje hier en daar is ook leuk maar laten we vooraan beginnen met een dak boven het hoofd voor iedereen en op tijd eten en drinken en wat er nog meer nodig is. Het klinkt simpel maar het is blijkbaar nogal ingewikkeld dus we hebben in ieder geval een goed gemeentelijk bestuur nodig om dit voor elkaar te krijgen. Succes met stemmen want als je er wat van wilt vinden moet je daar beginnen.

Intussen is er ook nog wel wat te vieren hier op het dorp want volgend jaar bestaat de Partij Souburg Ritthem 25 jaar. Dat is niet niks; er zijn er genoeg die dat niet halen, ook niet in de landelijke politiek dus we mogen er trots op zijn. Ze hebben ook best wel iets voor elkaar gekregen en dat had één groot nadeel. Ik wist jarenlang niks meer om hier met u over te mopperen. Toch leuk dat ik nu nog even uit die put mocht. Stem verstandig!

Melkmeisje

Blom & de Ridder
Uitvaartverzorging

“wanneer een mens een mens nodig heeft”

Blom en De Ridder Uitvaartverzorging staat sinds 2008 garant voor persoonlijke en respectvolle begeleiding voor, tijdens en na de uitvaart.

Ons doel is om met onze persoonlijke werkwijze er te zijn voor mensen tijdens een moeilijke, kwetsbare tijd in hun leven. We vinden het belangrijk samen met de nabestaanden een mooi afscheid te creëren, waar men met een goed gevoel op terug kan kijken.

Blom & de Ridder
Uitvaartverzorging

0118-415183 / 06-15528040

Wij staan dag en nacht voor u klaar.

Afscheidshuis De Karolingen

Paspoortstraat 17, Oost-Souburg

www.blomenderidder.nl • info@blomenderidder.nl

Station Vlissingen-Souburg

VAN SNELTREIN NAAR BOEMELTJE

Met de compensatie voor het niet doorgaan van de Marine kazerne kreeg Zeeland een betere treinverbinding. Ieder station, maar niet dat van Vlissingen-Souburg. Vóór de compensatie stopte er een stoptrein en een sneltrein op dit station. Met een rechtstreekse verbinding naar de randstad.

Door Dick Schinkel

Nu hebben we alleen nog maar twee stoptreinen over en moeten we veel meer overstappen. Daarnaast staan we nu zes keer per uur voor het spoor te wachten. Dat geldt niet alleen voor Souburgers maar ook voor de vele Vlissingers die van het station gebruik maken. Waarom rijdt de sneltrein nu in volle vaart ons station voorbij? Is er te weinig tijd om één minuut te stoppen? Ik ben op onderzoek uitgegaan.

Tot mijn verbazing staat de sneltrein vijftig minuten stil bij het eind station in Vlissingen. Dat moet een reden hebben. Is het soms nodig voor de medewerkers van de trein? Is er in de CAO bepaald dat ze een flinke rustperiode moeten hebben?

Ik heb het gevraagd aan de machinist van de trein. Hij gaf als antwoord dat hij het ook niet wist. Er was geen sprake van een verplichte rustperiode. "Ik loop hier vijftig

minuten maar wat rond. Gelukkig zijn de sluisen dichtbij en kan ik wat naar bootjes kijken. Maar wat mij betreft hoeft die 50 minuten pauze niet", aldus de machinist.

Voor mij onbegrijpelijk dus. Wanneer er op de heen- en terugweg één minuut gestopt wordt in station Vlissingen-Souburg en je rekent nog wat tijdverlies voor het remmen en opstarten dan ben je bij elkaar vier minuten kwijt. Je doet dan veel Vlissingers en Souburgers plezier die van deze trein gebruik willen maken.

De trein kan dan altijd nog zesenvertig minuten stilstaan op het eind station. Het zou fijn zijn wanneer de gemeente zich druk ging maken voor een betere verbinding.

De sneltrein staat vijftig minuten stil op het eindstation in Vlissingen

DORPSRAAD SOUBURG

De Dorpsraad Souburg zet zich dagelijks in voor een leefbaar, veilig en verbonden dorp. Dat doen we als vrijwilligers, in gesprek met inwoners, de gemeente, verenigingen en organisaties. Souburg hoort bij de gemeente Vlissingen, maar wie een Souburger vraagt waar hij vandaan komt, krijgt zelden "Vlissingen" als antwoord.

Op zaterdag 14 maart zijn we tijdens onze voorjaarsborrel aanwezig in Speeltuin De Souburgt om met inwoners in gesprek te gaan over thema's die spelen in het dorp. Iedereen is welkom voor gratis koffie, thee en iets lekkers, en kinderen kunnen gratis spelen in de speeltuin. Een laagdrempelige manier om elkaar te ontmoeten en ideeën te delen over de toekomst van Souburg.

Souburg is een dorp met een eigen identiteit, een hechte gemeenschap, een eigen dorpskern en eigen voorzieningen. Samen maken we ons dorp – een herkenbare plek binnen de gemeente Vlissingen. We moedigen iedere Souburger aan om bewust te stemmen: lees de programma's of vul vanaf 18 februari de stemwijzer voor de gemeenteraadsverkiezingen in en laat jouw stem horen.

Richard Blokpoel
Voorzitter, Dorpsraad Souburg

Als Dorpsraad zijn we onafhankelijk en werken we samen met alle partijen die zich inzetten voor de leefbaarheid van ons dorp. Uiteindelijk draait het om hetzelfde doel: een Souburg waar inwoners zich gehoord voelen en waar ruimte is voor initiatieven die onze gemeenschap verder brengen.

**LAAT UW STEM NIET VERLOREN GAAN
GA STEMMEN
OP 18 MAART!**

Feest en concert in Ritthem

25 JAAR PHILHARMONIE 50 PLUS

De Philharmonie 50 Plus bestaat dit jaar 25 jaar. Het in Oost-Souburg gehuisvest ouderenorkest gaat het zilveren jubileum op 25 maart vieren in Dorpshuis De Verwachting in Ritthem met een gratis concert om 14.00 uur waar iedere belangstellende van harte welkom is. Muziek maken is een stukje cultuur waar bijna iedereen van houdt en de vereniging probeert dat te brengen door mensen tot op late leeftijd de kans te geven samen muziek te maken en de toehoorders daarvan te laten genieten.

OPROEP

Het leek 25 jaar geleden wel of er op was gewacht. Er was in het najaar van 2000 alleen maar een oproep in de krant nodig om op 7 december een goed bezochte vergadering in De Blazer te kunnen houden met rond de 25 aspirant-leden en toekomstig dirigent Rinus Kramer. Op 3 januari 2001 kon de eerste repetitie al worden gehouden. Op voorstel van het onlangs overleden lid Ed Flipse was er ook een naam: "Philharmonie 50 Plus". Dat "plus" is overigens een breed begrip nu sommige leden al richting de 90 levensjaren gaan. Jonge aanwas is dus ook hier van harte welkom.

PLAATS

Iedere week wordt er in De Blazer aan de Ritthemsestraat 45 in Oost-Souburg, enthousiast muziek gemaakt tijdens de repetities op woensdagmiddag tussen half twee en half vier. Wie interesse heeft is van harte welkom om dan eens te komen kijken want er is nog ruim plek voor blazers, strijkers, slagwerkers of wie een ander instrument redelijk kan bespelen.

In de zilveren geschiedenis van het orkest deden en doen violisten mee, klarinetts-

ten, dwars- en blokfluiters, trompettisten, cornettisten, trombonisten, bugelisten, hoornisten, bassisten, euphonium- en baritonspelers. Ook de piano, de gitaar en de de banjo werden bespield dus iedereen die graag muziek maakt is van harte welkom. Vooral een slagwerker is op dit moment heel erg nodig nadat de leden niet lang geleden afscheid namen van hun drummer.

WELZIJN VOOR OUDEREN

Er is heel wat gebeurd nadat Truus Wight 25 jaar geleden het initiatief nam voor dit orkest. In een onderonsje met een Vlissingse wethouder hoorde ze dat er nog een klein potje voor welzijn voor ouderen was en zij wist heel erg goed dat samen muziek maken goed is voor ieder mens en zeker ook voor ouderen. Gelukkig had de gemeente Vlissingen daar ook oren naar en intussen laat de inmiddels hoge leeftijd van de meeste spelers zien dat dit inderdaad het geval is.

Intussen heeft het orkest in heel Zeeland opgetreden, niet alleen op Walcheren en Zuid Beveland maar ook op Schouwen Duiveland en in Zeeuws Vlaanderen en zelfs wel

eens in Brabant en in Rotterdam in combinatie met een uitstapje.

AFSCHEID

Naast feestelijke gebeurtenissen en gezellige concerten waren er ook droevige momenten. Er moest enkele keren afscheid worden genomen van overleden leden en dat gebeurde meestal op een passende wijze met muziek van het eigen orkest. Alleen in coronatijd lukte dat niet en juist in die maanden overleed oprichtster Truus Wight, die bij veel mensen ook als koördirigente en o.a. oprichtster van het Karolingenkoor bekend is en was.

WELKOM

In de eerste vijf jaar hanteerde Rinus Kramer, die ook jarenlang dirigent was van Vlijt en Volharding, de dirigeerstok. Na het eerste lustrum droeg hij dat stokje over aan

Bram van Overbeeke, die dat met een grote brok ervaring en een veertig jarig jubileum als dirigent bij Veere's Genoegen, van hem overnam. Intussen heeft hij al weer twintig jaar de muzikale leiding al draagt hij die heel soms over aan een tweede dirigent zoals de huidige voorzitter Lize de Hoog, die ook jarenlang dirigeerde bij het Seniorenorkest Zeeland.

Veel muzikale ervaring is er ook te vinden bij de leden die bijna allemaal ook speelden en nog spelen in andere orkesten in Zeeland als is dat geen vereiste om lid te worden. Dus wie graag muziek maakt in groepsverband en zo nu en dan ook eens samen wil optreden is van harte welkom.

U kunt ook mailen: musica@zeelandnet.nl of philhar50plus@zeelandnet.nl. Of bellen naar 0118-419134.

Wat doe jij met **NL doet?**

Vrijwilligerspunt
Vlissingen

NLdoet goed
Met een klus en een groet
Vlissingen is erbij
Ben jij ook van de partij?

Meld je aan als vrijwilliger en maak een ander gelukkig!
Kijk voor alle klussen op www.nldoet.nl
Meer info op www.vrijwilligerspuntvlissingen.nl

amaryn

Voel je thuis bij Amarijn

Wil jij écht iets betekenen voor mensen, zodat zij langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen?

Op Walcheren liggen er volop kansen in de thuiszorg. Werk je graag in het rustige, landelijke gebied en in de dorpen? Of past het bruisende karakter van Vlissingen of Middelburg beter bij jou? Er is altijd een plek die bij je past.

Je gaat zelfstandig op pad naar cliënten thuis en krijgt veel vertrouwen in je werk. Omdat je deel uitmaakt van een hecht en betrokken team, sta je er niet alleen voor.

Werken in een prachtige omgeving, met een diverse cliëntenpopulatie en veel eigen verantwoordelijkheid, dat is thuiszorg bij Amarijn.

We zoeken nieuwe collega's in verschillende functies en maken graag kennis met je! Kom je langs voor een kop koffie?

Opstaan voor het goede

Zo staan wij op voor Souburg, Abeele & Ritthem:

- Inrichten JongerenOntmoetingsPlek (JOP) en inzet buurtteams
- Een multifunctionele ontmoetingsruimte
- Beschermen horeca en winkelpanden tegen speculanten
- Invulling van de Karolingische Burg
- Een Kerngezondcentrum
- Betere handhaving op straat
- Beter openbaar vervoer en intercity in Souburg
- Woningen met voorrang voor eigen inwoners
- Souburgse ontmoetingsboulevard
- Aquaduct

Al onze plannen lezen of het laatste nieuws?
Scan de QR-code voor ons verkiezingsprogramma of kijk op: vlissingen.christenunie.nl
Sta ook op voor het goede.
Stem 18 maart ChristenUnie.

Pieter Jan Mersie
Raadslid & lijsttrekker

Jedidja Baan-Trouwborst
#3 Oost-Souburg

Lijst 12
ChristenUnie
Vlissingen

Dit is een politieke reclameboodschap in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen.
Meer informatie op politiekereclame.nl

POV

PERSPECTIEF OP VLISSINGEN!

Ik stem POV! U toch ook?

LIJST 4

De feestelijke opening van de vernieuwde Paspootstraat in 1984

Wat een drukte bij de sint Nicolaas intocht

Stad en dorpen samen sterk

ER IS DE LAATSTE 25 JAAR VEEL VERBETERD IN DE DORPEN

De gemeente Vlissingen is een heel bijzondere. Met Vlissingen als unieke stad met een prachtboulevard. Met Oost-Souburg als het grootste dorp van Zeeland met in het hart de best bewaarde Karolingische Burg van de Noordzeekust. Met het dorp West-Souburg waar ooit het roemruchte slot St. Aldegonde stond en waar Marnix zijn Wilhelmus dichtte. Met het pittoreske Ritthem in een nog ongeschonden polderlandschap. En met een haven- en industriegebied dat bruist van de activiteit en zorgt voor brood op de plank.

Door Dick Schinkel

Al die onderdelen samen zijn sterker dan de som ervan. De gemeenteraad van de gemeente Vlissingen dient, naar redelijkheid en evenredigheid, de gelden en aandacht over alle onderdelen van de gemeente te verdelen. Deze tekst stond acht jaar geleden in de Souburgse Courant. Nu kun je wel zeggen dat de gelden en aandacht naar redelijkheid over alle onderdelen verdeeld worden.

Dit klinkt heel positief, maar zo is het niet altijd geweest. In 1983 werd ik voorzitter van de winkeliersvereniging Nemidso. De eerste officiële handeling die er verricht moest worden was de opening van de vernieuwde Paspootstraat. De Souburgse winkeliers hadden zich, onder de bezielende leiding van Bram Jacobsen, sterk gemaakt voor het opknappen van deze winkelstraat die er erg slecht aan toe was. De gemeente Vlissingen gaf alleen prioriteit aan de binnenstad. De rest van de gemeente hing er een beetje bij.

Het opknappen van de straat kostte 128.000 gulden. Op voorspraak van Bram werd door de winkeliers 48.000 gulden opgehoest. Het rijk gaf ook nog eens 42.000 gulden subsidie waarna er slechts 38.000 gulden aan lasten overbleef voor de gemeente die dit uiteindelijk wel wilde betalen.

Vanaf 1983 werd ik vaak op het gemeentehuis uitgenodigd. Voor ondernemers overleg en allerlei andere soorten van overleg. Meestal was ik de enige vertegenwoordiger van de dorpen. Het ging bijna altijd over de binnenstad. Souburg werd meer als een wijk van Vlissingen gezien. Wanneer ik aangaf dat de gemeente Vlissingen bestaat uit de stad Vlissingen en de dorpen Oost- en West-Souburg, Ritthem en het buurtschap Abeele, al of niet met een eigen centrum, wijken en buurten, dan vond men dat ik zeurde. Ook het feit dat ik aangaf geen Vlissinger maar een Souburger te zijn vond men vreemd. Het was zelfs zo dat winkeliers uit de Scheldestraat en Souburg gevraagd werden om zich in de Walstraat te vestigen.

De Sint-Nicolaas intocht en de Oldtimerautoriteit in Vlissingen kregen 3500 gulden subsidie. De Sint-Nicolaas intocht en de Oldtimer-motorrit in Souburg kregen geen cent. Er waren raadsleden, bestuurders en of ambtenaren die een Sint-Nicolaas intocht in Souburg overbodig vonden. Er was immers al een intocht in de binnenstad van Vlissingen. Dat vonden wij niet eerlijk. In de jaren 90 van de vorige eeuw ben ik samen met Souburgs Burgerzin gaan inspreken op een commissievergadering. De daar aanwezige ambtenaar gaf aan het met ons eens te zijn dat ook de intocht in Souburg recht had op subsidie. Er werd daarna jaarlijks 1000 gulden toegekend.

Omdat we in Souburg het gevoel hadden dat alles heel moeizaam ging richting gemeente besloot de Souburgsche

Courant de dorpling op te roepen om op Souburgers te stemmen. Dat hielp een beetje. De Souburgse CDA'er stond op plaats 7 maar kwam door de Souburgse voorkeursstemmen op 2. Bij D66 kwam nummer 6 ook als tweede uit de verkiezingen.

Ondanks dit positief verkiezingsresultaat veranderde er niet zoveel. Daarom stak een groep maatschappelijk zeer actieve Souburgers in 2001 de koppen bij elkaar en besloten dat de dorpen beter vertegenwoordigd moesten zijn in de gemeenteraad.

Deze vertegenwoordiging kwam er ook na de verkiezingen van 2002. Hoewel het de eerste jaren moeizaam ging kwam er toch resultaat. Er werd een geluidswal aangelegd en er kwamen bankjes bij het kanaal. Het meest noodzakelijk was het onderhoud aan straten, wegen en riolen. Toen men in de binnenstad heel veel geld wilde uitgeven om Plein Vier Winden te verluxen kwam er vooral vanuit de dorpen de roep dat je eerst het noodzakelijk onderhoud moet uitvoeren voordat je gaat verluxen. De dorpspartij werd hierdoor gekscherend Partij Straten en Riolen genoemd.

Bijna alle straten in de gemeente Vlissingen, dus ook in de dorpen, zijn inmiddels opgeknapt. Daarnaast hebben we ook 3 nieuwe scholen. Er ging wel veel mis bij de bouw, maar nu ze er zijn kunnen we best tevreden zijn. Het Marnixplein wordt opgeknapt, De Vlissingse straat heringericht. De cultureel-historische Karolingische Burg wordt omgetoverd van een soort geluidswal tot een zichtbaar verdedigingswerk. De Burg wordt ook beter toegankelijk gemaakt. En er worden een paar straten opgeknapt rond de J. de Priesstraat.

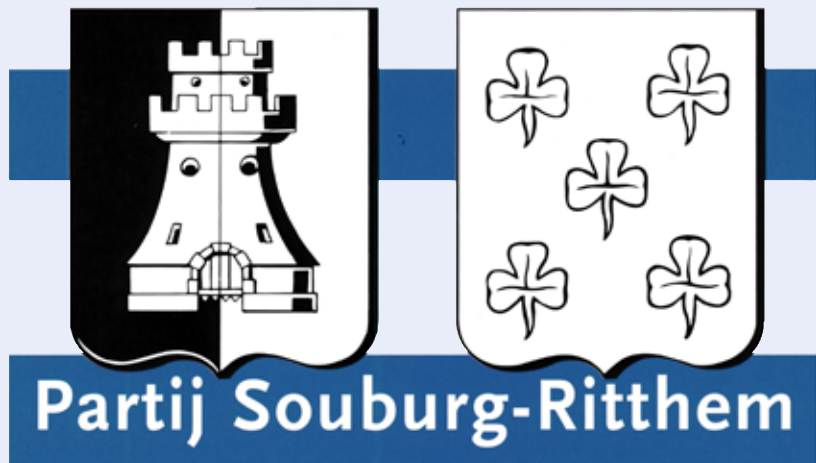
Er zijn nog wel wensen, bijvoorbeeld: Als grootste dorp van Zeeland missen we een dorps huis. Het pad langst het kanaal kan aantrekkelijker gemaakt worden als wandelpromenade. Het monumentale gemeentehuis moet behouden blijven. En vooral ook de verbetering van de treinverbindingen zou mooi zijn.

In 2011 is de Braamstraat opgeknapt

Het resultaat van veertig jaar te weinig onderhoud en veel regen

www.partijsouburgritthem.nl

Positief – Stabiel - Realistisch

De gemeente Vlissingen dient, naar redelijkheid en evenredigheid, de gelden en aandacht te verdelen over alle onderdelen van de gemeente. De gemeente Vlissingen heeft ruim 45.000 inwoners. Deze inwoners en hun belangen dienen centraal te staan in de beleidsvorming en uitvoering. Niet alleen tijdens de verkiezingen maar ook daarna. Wensen en opvattingen van de inwoners moeten meegenomen worden in de voorbereiding en uitwerking van plannen.

De gemeenteraad van de gemeente Vlissingen vertegenwoordigt de bevolking bij de besluitvorming over tal van onderwerpen. Partij Souburg-Ritthem is dé stem voor de dorpen. U als inwoner zorgde er zowel in 2018 als in 2022 voor dat we de grootste partij werden van de gemeenteraad van de gemeente Vlissingen. Dat is niet voor niets, u weet ons te vinden en heeft vertrouwen in ons.

Grootste partij of niet het gaat natuurlijk om uw belangen als inwoner van de dorpen Oost- en West Souburg en Ritthem, van het buurschap Groot-Abeele en de stad Vlissingen. Daar zetten we ons voor in.

Partij Souburg-Ritthem gaat er van uit dat de gemeente een toonbeeld moet

zijn van een veilige en rechtvaardige samenleving. Vindt u dit ook stem dan op lijst 1 Partij Souburg Ritthem.

EEN AANTAL SPEERPUNTEN:

- Zichtbare en aanspreekbare dorpsagenten en boa's
- Realisatie meer speelplaatsen
- Realisatie van een Dorpshuis in Souburg
- Realisatie Kerngezondheidscentrum, inclusief consultatiebureau
- Herinrichting Karolingische Burg moet afgerond worden
- Herinrichting Vlissingse straat moet afgerond worden
- Realisatie 20 woningen (ook voor Jongeren) in Ritthem

1 Jeffrey van Gils
Groot Abeele

2 Albert-John Vervorst
Oost-Souburg

3 Wilma van Dongen
Oost-Souburg

4 Famke Güler
Vlissingen

5 Flip Reijnerse
Groot Abeele

6 Lou Waterman
Vlissingen

7 Frans Verdaasdonk
Oost-Souburg

8 Ricard van de Berg
Oost-Souburg

9 Monique Neufeglise
Oost-Souburg

10 Mark Leemans
Oost-Souburg

11 Johan de Visser
Oost-Souburg

12 Nel Wamelink
West-Souburg

13 Alex Nelis
Oost-Souburg

14 John de Korte
Middelburg

15 Maja Slot
West-Souburg

16 Ronald Janssen
Oost-Souburg

17 Jasper Verkuil
Vlissingen

18 Harry Buijs
Oost-Souburg

19 Alex Achterhuis
Ritthem

20 Lambert Prevoo
Oost-Souburg

AANSPREEKPUNT

"Ik ben Chris Hanraads, 67 jaar, geboren en getogen in Amsterdam. Na een paar omwegen ben ik in Vlissingen terechtgekomen, waar ik al snel mijn eigen zaak opende in woninginrichting en slapen. Na een paar jaar heb ik toch besloten de zaak te verhuizen naar Oost-Souburg. Van die stap heb ik nooit spijt gehad. Souburg is een uitstekend dorp om je bedrijf te vestigen. Het is veel beter toegankelijk voor klanten en ondernemers gunnen elkaar veel. Inmiddels woon ik zelf al 25 jaar met plezier in Souburg. De zaak is tegenwoordig volledig gespecialiseerd in slapen en mijn oudste zoon Ralph is inmiddels mede-eigenaar. Zelf ben ik vooral nog actief op de achtergrond en houd ik mij met veel enthousiasme bezig met de ondernemersvereniging van Souburg, AOS (Actief Ondernemend Souburg).

In die rol vertegenwoordig ik graag de ondernemers van Souburg en ben ik vaak ook het aanspreekpunt voor inwoners wanneer zij iets signaleren dat beter kan. Met de middelen die ik heb probeer ik hen te ondersteunen en mensen met elkaar in contact te brengen. Daarbij is ook PSR een belangrijke schakel. Met hun netwerk en korte lijnen richting de gemeente weten zij veel voor elkaar te krijgen. Souburg is nog steeds een rustig en gemoedelijk dorp waar veel mogelijk is. We zijn het grootste dorp van Zeeland en hebben alle basisvoorzieningen nog intact. Vergeet niet dat Souburg 10.000 inwoners telt en daarmee goed is voor bijna 25% van het inwonersaantal van de gemeente Vlissingen!"

SOUBURG EEN COMPLEET DORP

Als geboren en getogen Souburgse, en inmiddels al ruim dertig jaar werkzaam in de detailhandel in ons dorp, hoor en zie ik dagelijks wat Souburg leefbaar en aantrekkelijk maakt. Het zijn niet alleen de stenen en de straten, maar vooral de mensen, de voorzieningen en de manier waarop we met elkaar omgaan. Sportverenigingen, een gevarieerd winkelaanbod, goede gezondheidszorg, scholen en een gevoel van veiligheid: dat zijn de pijlers waarop Souburg rust. Daar mogen we best trots op zijn.

Tegelijkertijd zie ik ook waar het nog beter kan. Speelplekken voor kinderen van alle leeftijden verdienen blijvende aandacht, zeker ook voor kinderen met een beperking. Daarnaast zouden meer bankjes in de openbare ruimte het dorp nog prettiger maken voor iedereen die

even wil uitrusten of een praatje wil maken. Kleine dingen, die samen een groot verschil maken voor de leefbaarheid. Veiligheid is daarbij een groot goed. Ik mis soms de zichtbare aanwezigheid van de wijkagent of de boa's op de fiets in het dorp. Het inloopsprekuren is waardevol, maar voelt wat beperkt. Daarom ben ik blij dat veiligheid een belangrijk speerpunt is binnen het programma van de PSR. We kunnen zelf ook veel doen. Door elkaar te steunen, naar elkaar om te kijken en samen verantwoordelijkheid te nemen voor Souburg, Ritthem en Groot Abeele. Laten we dat blijven doen – en onze stem aan de PSR geven bij de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Yvon Lokker

KERNGEZOND CENTRUM

Goede en toegankelijke zorg dichtbij huis is geen luxe – het is een basisvoorziening. In Oost-Souburg zien we al jaren hoe belangrijk dat is. Als fysiotherapeut bij PMC In Balans en als betrokken inwoner van deze wijk, zie ik dagelijks hoeveel mensen afhankelijk zijn van sterke eerstelijnszorg: huisartsen, fysiotherapeuten, praktijkondersteuners en andere zorgverleners die samen het verschil maken. Na het behalen van mijn diploma Fysiotherapie ben ik begonnen bij de Militaire Geneeskundige Dienst in Middelburg. Daarna heb ik jarenlang gewerkt bij Fysiotherapiepraktijk Davidse, het latere PMC In Balans. In 2008 verhuisden we met de praktijk naar het Medisch Centrum aan het Ambachtsveld. Sindsdien zijn zowel wij als de huisartsen flink gegroeid. Dat is positief, maar het betekent ook dat we letterlijk en figuurlijk uit ons jasje zijn gegroeid.

De vraag naar zorg neemt toe. Mensen worden ouder, wonen langer zelfstandig en hebben vaker begeleiding nodig. Dat vraagt om een modern, goed uitgerust en vooral toegankelijk zorgcentrum, waar

verschillende disciplines samenwerken onder één dak. Daarom is de ontwikkeling van het nieuwe Kerngezond Centrum op de hoek van de Dongestraat en de Middelburgsestraat zo belangrijk. Dit centrum wordt een plek waar zorgverleners, bewoners en wijk samenkomen. Een centrale locatie, goed bereikbaar voor iedereen – jong en oud, mobiel of minder mobiel. De Partij Souburg Ritthem maakt zich sterk voor goede, betaalbare en toegankelijke zorg in onze dorpen. Wij vinden dat je niet ver hoeft te reizen voor basiszorg. Die moet gewoon dichtbij zijn. In Oost-Souburg is er brede politieke steun voor de realisatie van dit nieuwe centrum, en terecht. Het is een investering in gezondheid, leefbaarheid en toekomstbestendigheid van onze wijk. Zorg is geen sluitpost. Zorg is de ruggraat van een sterke gemeenschap.

Peter Meert
Fysiotherapeut – PMC in Balans

Stem lijst 1
Partij Souburg Ritthem

KORFBALVERENIGING FORTIS GROEIT, BLOEIT EN VERBOUWT

Op de 4 kunstgrasvelden buiten is het angstvallig stil. Maar binnen in het clubhuis van Fortis wordt er des te harder gewerkt. Al jaren waren er grootste plannen om het interieur van het clubhuis te verbouwen en te moderniseren. Vele uren voorbereiding hebben ertoe geleid dat er dan eindelijk afgelopen najaar begonnen kon worden met de sloop van het verouderde interieur. Hoeveel manuren er bij de vele vrijwilligers op dit moment al inzitten hebben ze niet bijgehouden. Maar dat ze het met liefde en plezier voor de club doen, dat staat vast.

Fortis, onze Souburgsche korfbalvereniging met al jarenlang een ledenaantal wat rond de 350 schommelt, bloeit als nooit tevoren. Een gezonde visie en goed beleid met een gedegen toekomstplan wat tot en met 2027 gevolgd wordt. Waarin sportplezier, respect en ontwikkeling centraal staan. De 13 jeugdteams spelen allemaal op een behoorlijk niveau binnen of buiten Zeeland. De 6 seniorteamen zijn onderverdeeld in een recreatieve- en prestatieve competitie. Fortis 1 speelt op dit moment in de zaal in de Overgangsklasse en op het veld zelfs in de Hoofdklasse. Dat is een behoorlijk hoog niveau. En dat allemaal met eigen middelen, materiaal en mogelijkheden. De eigen jeugdopleiding ligt daaraan ten grondslag. Al vroeg vanuit de jeugd worden de leden gestimuleerd om andere (jeugd)leden te trainen te geven of te begeleiden tijdens het korfbal. Zo is de betrokkenheid en binding met de club groot.

Er zijn genoeg mogelijkheden om cursussen te volgen tot trainer of begeleider. Zo is de huidige hoofdtrainer, Leonard Debaut, ook zijn trainerscarrière gestart. Als jeugdlid begonnen bij Animo toen er nog twee korfbalverenigingen op Souburg waren, Animo & Zuidwesters. Zo is hij het trainersvak ingerold. Een stabiele factor en prima samenwerking waar helaas aan het einde van het seizoen een einde komt. Maar ook hij kan het niet alleen. Een goede staf om hem heen en vele randzaken die meer dan prima gefaciliteerd worden maken dit geheel tot een succes. Dan zijn er nog de nodige actieve leden die niet meer korfbal- len maar wel lid zijn van de club en via de

Fortis organiseert een jaarlijkse schoolkorfbaltoernooien

verschillende sub teams toch betrokken- en in beweging blijven. Denk hierbij aan een team dat wel traint maar niet actief in competitieverband speelt. Er is een trimploeg en Kombifitgroep waar zelfs zwangere vrouwen deelgenoot van zijn. De allerkleinsten worden er ook al vroeg bij betrokken. Vanaf 2 jaar kun je al aansluiten bij de Joey's en vanaf 4 jaar bij de Kangoeroes. En vergeet de vele vaste supporters niet. Je leest het, het is een echte familiesport waarbij de hechte verbinding centraal staat. Ook op maatschappelijk en sociaal vlak is Fortis actief. Ze verzorgen clinics op scholen, organiseren het jaarlijkse schoolkorfbaltoernooien er is een Kangoeroe dag voor de kinderen uit groep 1 en 2 van de Souburgse basisscholen. Ook worden de nodige nevenactiviteiten georganiseerd voor jeugd en senioren. Voor de jeugd wordt er zelfs een jaarlijks kamp (met overnachtingen) georganiseerd. In het verleden stonden ze ook altijd op de jaarmarkt in mei en

september in het dorp met hun befaamde olieballen. Helaas ontbreken die al een paar jaar op de jaarmarkt.

Als we het dan over die vele vrijwilligers hebben dan is daar op dit moment een hele grote groep betrokken bij de verbouwing van het clubhuis. Het hart van de vereniging. Al heel lang in voorbereiding, nu zichtbaar bij de werkelijke uitvoering, maar ook straks voor de schoonmaak, inrichting en aankleding. Inspraak en ideeën waren er genoeg door alle leden en leeftijdsgroepen. Maar nu de uitvoering in volle gang is gaat het pas echt leven en zichtbaar worden. Als je het clubhuis binnenstapt via de glazen deuren dan is dat het enige wat vertrouwd- en hetzelfde gebleven is. Maar daarachter zie je de veranderingen zichtbaar worden. Eenmaal in gesprek met de mensen blijken zij noeste werkers te zijn, uit het juiste hout gesneden en een niet lullen maar poetsen

mentaliteit te hebben. Alles gaat weloverwogen, volgens de nieuwste bouwweisen, normen en wetgeving. Wat direct in het oog springt zijn de vernieuwde bar, TV-Wall, keuken en lichtbalk. Waar straks als laatste een geheel nieuwe (dans) vloer komt. Want ook na de wedstrijden wordt er regelmatig een feestje gebouwd in het clubhuis. Ook al zijn we de afgelopen jaren verantwoord met de clubkas omgegaan en hebben we flink gespaard, zonder de financiële en/ of materiele steun van de vele sponsors en bedrijven was dit uiteraard niet mogelijk geweest. Maar de mensen en vrijwilligers die achter de vereniging staan blijven altijd het belangrijkste. De exacte openingsdatum van het vernieuwde thuishonk staat nog niet helemaal vast. Daarvoor zult u de sociale media of de website www.fortiskorfbal.nl in de gaten moeten houden. Maar dat het groots gevierd zal worden staat zeker vast.

De winnaars van het schoolkorfbaltoernooi

“Prachtig uitzicht of overlast voor omwonenden?”

HOGЕ BRUG OVER KANAAL

April 2012 heeft de gemeenteraad van de gemeente Vlissingen een gemeentelijk verkeer- en vervoerplan (GVVP) aangenomen. In dit plan wordt onder andere gesproken over de huidige en toekomstige verkeerproblemen rond de halfhoge Sloebrug en de daarbij gelegen spoorwegovergang.

De halfhoge Sloebrug is de aansluiting van de A58 op het regionale verkeersnetwerk en tevens de entree tot de Stad Vlissingen en een deel van de Walcherse dorpen. Vooral in het zomerseizoen is de verkeersdruk groot, die druk zal in de toekomst alleen maar toenemen. Het is dan ook logisch dat de gemeente in het GVVP de wens uitspreekt hier iets aan te doen.

Er worden twee oplossingen genoemd. De eerste is een tunnel. De tweede oplossing is een hoge brug. De gemeente lijkt in het GVVP zijn voorkeur uit te spreken voor de hoge brug. In het plan staat: “Het realiseren van een hoge brug over het Kanaal door Walcheren biedt de mogelijkheid om Vlissingen permanent te ontsluiten en ook de andere knelpunten op te lossen. Tevens kan een hoge brug een baken voor Vlissingen en een markante toegangspoort voor Walcheren vormen. Het biedt bij de entree van Vlissingen de mogelijkheid om het weidse uitzicht te ervaren, van Walcheren en Vlissingen stad aan zee!”.

Dat klinkt mooi, maar er zit ook een minder mooie kant aan dit verhaal. Dit is verwoord door Partij Souburg-Ritthem tijdens de laatste gemeenteraadvergadering: “De huidige halfhoge brug heeft een doorvaarthoogte van maximaal vijf meter. Een hoge brug, waar ook zeilboten met hun hoge masten onderdoor moeten kunnen varen, is al snel drie keer zo hoog als de huidige Sloebrug. De brug gaat ook over het spoor heen. Een afdaling gelijk aan die van de Couberg in Valkenburg is nodig om de kruising met stoplichten bij de Watertoren te halen. Dat is gevaarlijk en daarom niet haalbaar. Dat betekent dat de brug door moet lopen voorbij de Watertoren richting Viaduct. Wat er ontstaat

De Sloebrug

is een Rotterdamse van Brienoordbrug. Vanaf het viaduct tot voorbij Westerzicht. De geluidswal bij Souburg heeft dan geen functie meer. Souburg en Westerzicht zitten in het lawaai. En over fijn stof zullen we het maar niet hebben.”

De PSR heeft daarom bij het GVVP de aantekening laten maken dat zij tegen een hoge brug en voor een tunnel zijn. En niet zonder succes, inmiddels zijn de gemeente en alle politieke partijen het er over eens dat een tunnel de voorkeur heeft. Het wordt overigens tijd dat de gemeente bij de landelijke overheid meer aandacht vraagt voor de aanleg van deze tunnel. De tunnel bij Middelburg leek ook kansloos. Maar door steeds aandacht voor de verkeersproblemen te vragen lukte het Middelburg uiteindelijk wel.

Een hoge brug, waar ook zeilboten met hun hoge masten onderdoor kunnen varen, is al snel drie keer zo hoog als de huidige Sloebrug.

Ome Henk:

DRIE KERNCENTRALES BIJ ELKAAR. IS DAT DOM?

Ome Henk heeft een uitgesproken mening. Een mening die hij niet voor zich kan houden. Zeker niet op verjaardagen en wanneer hij langst de lijn bij de sportvelden staat. Over de kerncentrales bijvoorbeeld.

Het kabinet heeft Borsele aangewezen als voorkeurslocatie voor de bouw van twee nieuwe kerncentrales. Het kabinet kiest voor twee EPR 111-centrales. Hetzelfde type dat in Engeland bij Hinkley Point wordt gebouwd. Uit een onderzoek van de PZC blijkt dat de meeste mensen daar vooral de voordelen van de centrale zien. In Zeeland lijkt dit ook zo te zijn. Er zijn wel zorgen over de vele elektriciteitsmasten maar daar lijkt het bij te blijven. De actiegroep stroom naar de toekomst is tegen de bouw van twee nieuwe kerncentrales bij Borsele. Zij hebben de wind niet mee. Het is weer te lang geleden dat het fout ging bij Harrisburg, Tsjernobyl, Fukushima, Windscale en Majak.

Ome Henk vindt het om twee andere redenen heel onverstandig om twee nieuwe Kerncentrales bij Borsele te bouwen. Ten eerste: De stroom moet naar de rest van Nederland getransporteerd

worden en daar zijn heel veel elektriciteitsmasten voor nodig. Niet fraai in het landschap. Ten tweede: Ome Henk komt uit de financiële wereld en daar is het wet om risico's te spreiden. Maar in Borsele doen ze dat niet. Drie kerncentrales op één plaats en ook aanlandingspunt van de energie die door de windmolens op de Noordzee opgewekt wordt. Borsele wordt het stopcontact van Nederland. Heel risico vol vindt Ome Henk. Een bommetje op een van de dijken bij Borsele en de zaak komt onder water. De hele energieleverantie kan dan stilvallen en Nederland ligt dan voor een flink deel plat.

De Engelsen wisten in 1944, bij de bombardementen van de dijken op Walcheren, ook al dat dat zo werkte. Het wordt overigens tijd dat de Engelsen daar hun excuses voor aanbieden. Dat is regel tegenwoordig. Maar dat laatste hoort bij een andere “Ome Henk”.

AFSCHEID

Na twaalf jaar neem ik afscheid als wethouder. Tijd voor een korte terugblik. Het begon zo'n beetje met de herinrichting van de Stemerdinglaan, daarna volgde o.a. het op orde brengen van de gemeentefinanciën, mariniers die niet kwamen, de fusie van de havens tot North Sea Port, bouw van Villa Molenweg (ouderinitiatief voor jongvolwassenen met een verstandelijke beperking), het opknappen van veel straten, woningbouw in Ritthem en Souburg Noord, extra BOA's voor meer veiligheid, ontwikkeling van Klein Theater De Verwachting, 100 jaar Vlijt en Volharding, 25 jaar korfbalvereniging Fortis en de nieuwe scholen natuurlijk. Maar ook het einde van

ONDA Ritthem na 120(!) jaar. Verder denk ik aan de talloze prijsuitreikingen, vooral bij het ringrijden. De stedenband met Ambon ligt mij na aan het hart, gedragen door de Stichting Samenwerking Vlissingen Ambon. Er staat ook nu nog veel op stapel zoals de herinrichting van de Vlissingestraat en de Karolingische Burg en het bouwen van een Kerngezondcentrum. Trots ben ik op het feit dat de Wmo van u een 7,5 kreeg als rapportcijfer. Op 18 maart kunt u gaan stemmen, dat is op mijn verjaardag, als u mij een (afscheids)cadeau wilt geven, stem dan op Partij Souburg-Ritthem. Hartelijk dank!

Albert Vader

JUNIOR MUZIEKLESSEN

6 WEKEN MUZIEKLES VOOR KINDEREN VANAF GROEP 3 SPELENDERWIJS MUZIEK MAKEN LEER NOTEN LEZEN

START: 4 MAART

€30 PER BLOK

Binnenkort starten we weer met een nieuw blok junior muzieklessen. Daarvoor zoeken we nog enthousiaste deelnemers! De lessen zijn op woensdag van 18.00 tot 18.30 uur en starten op 4 maart 2026.

Interesse? Ga voor meer informatie naar www.vlijtenvolhardingsouburg.nl

Meedoen? Stuur een e-mail naar secretaris@vlijtenvolhardingsouburg.nl

www.vlijtenvolhardingsouburg.nl

JONGEREN! DE TOEKOMST

Partij Souburg-Ritthem kiest voor een stevige, praktische aanpak voor onze jeugd. We zetten in op laagdrempelige teams die samenwerken met scholen, buurtteams en zorginstellingen om verslaving en criminele beïnvloeding vroeg te signaleren. Jongeren krijgen programma's over omgaan met schulden, ondermijnende criminaliteit en ronselpraktijken. Via een directe lijn tussen kenniscentrum, wijkagenten en boa's vertalen we trends snel naar lokale handhaving.

We zorgen voor betaalbare jongerenwoningen, zoals Tiny Houses, mét begeleiding om kwetsbaarheid te verminderen. Kansarme jongeren de mogelijkheid krijgen tot technische opleidingen met baangarantie, in samenwerking met North Sea Ports en Ori-

onis, zodat zij vakvaardigheden én werknemersvaardigheden opdoen.

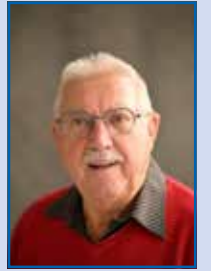
Daarnaast investeren we in een ontmoetingsplek waar jongeren activiteiten kunnen doen en mee kunnen denken over hun toekomst. Daarom sterven we naar het oprichten van een jongerenraad, zodat hun stem écht gehoord wordt. Stem daarom op 18 maart Partij Souburg-Ritthem.

Wilma van Dongen
Nummer 3, lijst 1

SENIOREN VERDIENEN AANDACHT

Senioren zijn onmisbaar in onze gemeenschap. Zij hebben Souburg en Ritthem mede opgebouwd tot wat het vandaag is. Daarom verdienen zij niet alleen waardering, maar ook blijvende aandacht en ondersteuning. De gemeenteraad is er voor jong én oud. Partij Souburg-Ritthem (PSR) zet zich er nadrukkelijk voor in dat senioren niet worden vergeten. De Kwikstaart moet blijven. Voor veel senioren is samenkomen van grote waarde. Elkaar ontmoeten, een praatje maken, samen activiteiten ondernemen – het voorkomt eenzaamheid en versterkt de sociale samenhang. Groot genoeg om maandelijks 70 senioren een fijne middag te bezorgen, thuisbasis voor biljarters, ruimte voor andere activiteiten. Naast

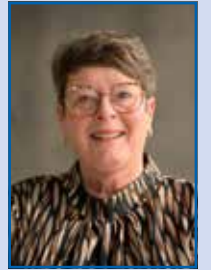
andere locaties moet de Kwikstaart behouden blijven. 24 jaar betrokken en betrouwbaar. In 2026 bestaat PSR 24 jaar. Al die jaren hebben wij ons ingezet voor de inwoners van onze gemeente. Met succes: PSR is al jarenlang de grootste partij in de gemeente Vlissingen. Dat vertrouwen willen wij blijven waar maken. Uw stem maakt het verschil. Er liggen nog voldoende uitdagingen voor onze gemeente. Wij willen ons ook de komende jaren blijven inzetten voor: Leefbaarheid in de wijken, goede voorzieningen, betrokkenheid bij inwoners, aandacht voor senioren. Help mee om PSR opnieuw de grootste partij te maken.

Lou Waterman, nummer 6, lijst 1

WEST-SOUBURG

De afgelopen jaren hebben de dorpen Souburg, Ritthem en het buurtschap Groot Abeele eindelijk de stem gekregen die ze verdienen binnen de gemeenteraad van Vlissingen. Dankzij Partij Souburg-Ritthem worden de belangen van de dorpen niet langer overschaduwd door de stad. Er wordt geluisterd, er wordt gehandeld en er wordt zichtbaar geïnvesteerd in de leefbaarheid van onze kernen. Toch wordt WestSouburg vaak over het hoofd gezien, en dat is onterecht. West-Souburg heeft een rijke geschiedenis, een sterke identiteit en een hechte gemeenschap die al generaties lang bijdraagt aan het karakter van onze regio.

Waar de gemeente geen middelen beschikbaar had, heeft Partij Souburg-Ritthem zelf verantwoordelijkheid genomen.

De plaatsnaamborden aan de dorpsgrenzen zijn daar een treffend voorbeeld van. Het is een klein gebaar, maar met grote symbolische waarde: WestSouburg bestaat, WestSouburg telt mee.

WestSouburg moet niet langer het vergeten hoekje van de gemeente zijn. Het dient dezelfde waardering te krijgen als de andere kernen. Als u vindt dat West-Souburg in zijn waarde gelaten moet worden, dat de dorpen gehoord moeten blijven worden en dat lokale belangen centraal moeten staan, dan is er één duidelijke keuze. Stem op 18 maart Partij Souburg-Ritthem

Nel Wamelink, nummer 12, lijst 1

SOUBURG VERDIENT WEER EEN KLOPPEND HART

Souburg kende ooit meerdere plekken waar mensen samenkamen. Het Zwaantje, Rehoboth, Schoonenburg, de Karolingenburg en het oude gemeentehuis vormden samen het hart van de gemeenschap. Vandaag is die behoefte groter dan ooit. Partij Souburg-Ritthem zegt daarom duidelijk: het is tijd om het kloppend hart van Souburg terug te brengen.

Het Zwaantje krijgt een nieuwe, waardevolle bestemming als huisvesting voor jongeren. Dat was een logische keuze: het bleek niet rendabel om het gebouw als dorps huis te behouden. Maar daarmee verdween wel opnieuw een belangrijke ontmoetingsplek uit ons dorp. Juist daarom moeten we nú vooruitkijken.

Het voormalige gemeentehuis aan de Kanaalstraat biedt een unieke kans. Dit karakteristieke gebouw, met zijn glas-inloodramen en torenklok, heeft grote historische én emotionele waarde. Herontwikkeling mag, maar altijd met respect voor het verleden en met oog voor de toekomst van onze dorpen.

Bij de opening van het gemeentehuis in

1939 sprak burgemeester Stemerding immers de wens uit dat het gebouw het centrale punt van het Souburgse leven zou worden. Na de annexatie door Vlissingen in 1966 werd het pand eerst dorps huis Middenhof. Nu zit Omroep Zeeland er en inmiddels is het verkocht aan projectontwikkelaar Kennedy West. Ondanks dit heeft de gemeente via het bestemmingsplan invloed, want het gebouw is cultuurhistorisch waardevol.

Wij zien kansen in de huidige huisartsenpraktijk Oost-Souburg, zodra deze verhuist naar het nieuwe gezondheidscentrum in de Dongestraat of bij de invulling van de ruimte van de Zoute Viever om opnieuw te bouwen aan een sterk sociaal hart voor onze dorpen zoals gedaan is bij Dorps huis Ons Dorpsleven / Theater de Verwachting in Ritthem.

Souburg verdient plekken waar mensen elkaar ontmoeten. Een huis van en voor Souburgers. Daar blijven wij ons voor inzetten. Stem 18 maart Partij Souburg-Ritthem.

Jeffrey van Gils, Nummer 1, lijst 1

Stem lijst 1
Partij Souburg Ritthem

Gemeente maakte kapitale fout in 1974

ZET WEST-SOUBURG TERUG OP DE KAAART!

De gemeente Vlissingen heeft ooit een kleine fout gemaakt die kapitale gevolgen lijkt te hebben. Met de aanleg van de wijk Westerzicht in 1974 kwam het dorp West-Souburg pal tegen Vlissingen aan te liggen. Voor het gemak werden de plaatsnaamborden rond het dorp weggehaald, heette het voortaan de wijk West-Souburg en werd het dorp (later) onder de onbegrijpelijke naam Groot-Lammerenburg op één hoop geschoven met een serie nieuwbouwwijken uit de jaren '70 en '80. West-Souburg is het enige dorp van Zeeland dat op deze manier door een gemeente is opgeheven. Tijd om die kleine fout uit 1974 recht te zetten en West-Souburg terug op de kaart te zetten.

Een wijk of buurt is een deel van een stad of dorp. Dat betekent dat de woonomgeving in kwestie ooit nadrukkelijk als zodanig is gebouwd of ontstaan. Een dorp is geen deel van een stad of een ander dorp. Althans, zo is een dorp niet ontstaan.

Er zijn voorbeelden te over van dorpen die nu misschien onder de rook van een stad zijn komen te liggen, maar volledig onafhankelijk van die stad zijn ontstaan. Denk eens aan Anderlecht bij Brussel. Anderlecht is volledig aan Brussel vastgegroeid en het is op het blote oog niet te zien waar de stad eindigt en het dorp ophoudt. Maar Anderlecht heeft een eigen burgemeester, een eigen dialect en een eigen dorpscultuur. Hetzelfde geldt voor Scheveningen. Een voorbeeld van iets dichterbij huis is Kloetinge. En sinds de aan-

leg van de Mortiere is Nieuwland aan Middelburg vastgegroeid.

Toch zal het in niemand opkomen om Kloetinge een wijk van Goes, Scheveningen een wijk van Den Haag of Nieuwland een wijk van Middelburg te noemen. Dat zou historisch onjuist zijn en, nog belangrijker, dat druist regelrecht in tegen de beleving van de inwoners. Zowel van de inwoners van het dorp als van de stad als kwestie.

KAPITALE FOUT

West-Souburg is daarom een heel bijzonder geval. Het dorp is veel ouder dan Vlissingen, was tot in de late middeleeuwen een van de belangrijkste dorpen van het eiland Walcheren, het kent een eigen dorpscultuur, het dialect is er anders dan in Vlissingen en de

mensen voelen zich vooral West-Souburger of misschien Souburger.

Toch heeft de gemeente Vlissingen in 1974 bij de oplevering van de wijk Westerzicht, die West-Souburg ineens aan Vlissingen verbond, gemeend de plaatsnaamborden weg te moeten halen en West-Souburg sindsdien als wijk te moeten behandelen. Een kapitale fout die nooit hersteld is.

Een fout, ja. Want los van historische en culturele argumenten heb je als lokale overheid simpelweg de taak om te luisteren naar je inwoners en om beleid te maken dat er voor zorgt dat die inwoners prettig kunnen wonen, werken en recreëren. Als een soort neokoloniale mogendheid optreden en een hele dorpsgemeenschap haar bestaansrecht als zodanig te ontnemen, dient geen enkel doel. Het spaart geen centen uit. Het maakt dit hoekje van de gemeente niet makkelijker te besturen. En het zorgt er niet voor dat Vlissingen groter wordt (en daardoor meer voor elkaar kan krijgen); overheden kijken tenslotte enkel en alleen naar inwonersaantallen per gemeente en niet per plaats.

In plaats daarvan tast de gemeente Vlissingen het leefplezier van ongeveer 1.800

West-Souburgers aan. Vlissingen pleegt al 35 jaar lang een aanslag op de gemeenschapszin van de West-Souburgers. Dat gebeurt eigenlijk alleen door een stukje onkunde of desinteresse en is dus niet alleen ongewenst, maar ook onnodig.

DORPSGEVOEL

Een oplossing is snel gevonden en kost maar een paar uur tijd en een paar honderd euro. Pas de tekst op de gemeente website aan en noem West-Souburg gewoon een dorp. Doe hetzelfde in alle toekomstige nota's, raadsvoorstellen, besluiten, persberichten, uitgaven, etc. Plaats aan de Parklaan, de Zuidbeekseweg en de Nieuwe Vlissingseweg de blauwe plaatsnaamborden terug. En haal West-Souburg uit de kunstmatige 'wijk' Groot-Lammerenburg en hang het dorp onder dezelfde dorpswethouder als grote broer Oost-Souburg. Gun de West-Souburgers kortom hun recht op een eigen identiteit, een eigen dorpsgevoel.

Behalve wat tijd en een klein geldbedrag, kost zo iets vooral veel goede wil. En dat is nu juist iets waar niet veel politici over te lijken beschikken als het om zaken gaat waar minder prestige mee gemoeid is en waar minder nadrukkelijk mee valt te scoren. Wie durft?

Dankzij oplettendheid van omwonenden

TAFELTENNISTAFEL GERED VAN DE SLOOPHAMER

Najaar 2025 is het schoolgebouw aan de Dongestraat gesloopt, oorspronkelijk de huisvesting van de H.K. van Duijvenvoordeschool en tot de brand in 2024 een tijdelijke plek voor Chr. Basisschool "De Parelburcht". Het gebied op de hoek Dongestraat-Middelburgsestraat wordt door de gemeente Vlissingen herontwikkeld.

Schoolgebouw en sportzaal maken plaats voor een "Kerngezond-centrum" en daarbij 24 appartementen en een parkje. Na ruim 50 jaar een heel andere invulling van deze plek in het dorp en een hele verandering voor de aangrenzende wijk Schoonenburg-Oost. In de loop der jaren was het schoolplein en omgeving buiten de schooltijden ook een ontmoetingsplaats voor de jeugd. Soms met overlast voor de omgeving, maar ook belangrijk als trefpunt en hangplek voor de lokale jongeren.

TAFELTENNISTAFEL

In de jaren tachtig is er op initiatieven van omwonenden een betonnen tafeltennistafel geplaatst, waarschijnlijk door woningcorporatie of gemeente en dankzij wijkbewoner

van het eerste uur René Carbaat is die tafel aan de sloophamer ontsnapt. René had van de slopers begrepen dat ook de tafel in de puincontainer zou verdwijnen en trok aan de bel bij de lokale politiek, bij Partij Souburg Ritthem. Binnen een dag legde raadslid Wilma van Dongen contact met wethouder Coen Bertijn en met de ambtenaren van de gemeente. Iedereen was het er wel over eens dat de tafel behouden moest blijven, liefst voor de wijk, maar in elk geval voor het dorp. Over een locatie in de wijk kon men het niet direct eens worden. Gebruik ervan hangt sterk af van de behoefte daaraan in de omgeving en ook leefde er bij sommigen, bewoners en ambtenaren, de vrees dat het tot een hangplek voor de wat oudere jeugd zou verworden. Daarom werd

er, in overleg met o.a. Dorpsraad Souburg, naar mogelijkheden verder in Oost-Souburg gekeken en viel het oog op de Jongeren Ontmoetingsplaats (JOP) aan de Bermweg. De tafel is er, met een nieuwe grondplaat in opdracht van gemeente Vlissingen geplaatst door fa. Harthoorn. De locatie is helemaal

aan de andere kant van het dorp, maar René Carbaat laat weten toch blij te zijn met het behoud voor het dorp. Op de nieuwe plek krijgt de Souburgse jeugd, in combinatie met andere voorzieningen, zoals de skatebaan, een gevarieerd aanbod om gezamenlijk te recreëren.

Het verhaal van de Lambrechtsenstraat en de Schonewaardinweg

TWEE WEGEN IN RITTHEM

De Lambrechtsenstraat is genoemd naar Ritthems belangrijke ambachtsheer mr Nicolaas Cornelis Lambrechtsen, die leefde van 1752 tot 1823. Volgens kroniekschrijvers uit die tijd een bedaard, scherpzinnig en bekwaam mens die als student in de rechten al geprezen werd om zijn grote ijver.

Na zijn studie aan de hogeschool in Utrecht keerde hij terug naar zijn geboorteplaats Vlissingen waar hij al spoedig pensionaris der stad werd. Als gematigd patriot maakte hij in de sterk oranjegezinde stad nogal wat vijanden, wat hem in 1787 duur kwam te zijn. Tijdens onlusten toen werd zijn huis geplunderd.

Nicolaas Cornelis zocht daarop zijn heil in Middelburg waar hij 's zomers de binnenstad verliet om te genieten van de

frisse buitenlucht. Hij bewoonde dan het Huis De Dolphijn buiten de Segeerspoort.

Na de revolutie van 1795 zond Zeeland hem als gedeputeerde naar de algemene vergadering in Den Haag. Hij stond er aan het hoofd van de commissie over de oost- en west-Indische zaken en bracht het tot staatsraad in buitengewone dienst. Vanuit die functie gaf hij adviezen over de financiën van Middelburg en over het Gildewezen. Een van zijn liefhebber-

rijen was de geschiedenis van Zeeland en hij vormde de ziel van het Zeeuws Genootschap der Wetenschappen.

De ambachtsheerlijkheid Ritthem erfde hij in 1815. Nicolaas Cornelis publiceerde onder andere de beknopte geschiedenis van de Middelburgse Rederijkamer het bloemken Jesse en een beschrijving van de ontdekking van Nieuw-Holland, de staat en stad New York. Ook schreef hij een uitvoerig verslag van 150 bladzijden over zijn reis naar Frankrijk, Zwitserland en Duitsland.

Nicolaas Cornelis Lambrechtsen overleed 'na langdurige verzwakking eindigend in een korte ziekte' op 21 mei 1823.

Lambrechtsen

DE SCHONEWAARDINWEG

De Schonewaardinweg is genoemd naar herberg De Schoone Waardin die werd uitgebaat door de commies van Ritthem. Vooral op de zondagmiddagen was er flink wat vertier waar niet alleen welgestelde Vlissingers en Middelburgers op af kwamen maar ook plattelandsbewoners die uit spelevaren (plezierritjes) gingen en in de herberg aten. Aan de wand in

de gelagkamer hing een schilderij van een mollige Walcherse boerin, gekleed in oud Walchers kostuum met kaphoed en gouden naald. Deze boerin was de echtgenote van L. Barendse, die in de eerste twaalf jaar van de negentiende eeuw commies aan de Zuidwatering was, het gebied waar de herberg stond.

De Schoone Waardin nog in volle glorie op de Ritthemsedijk

OP DE KERMIS STORT HET VOLK ZICH IN EEN FEESTROES

'Het is wat met die kermis! In 2007 zag het er naar uit dat de Souburgse pinksterkermis weer een traditie ging worden. Jarenlang stonden de kermisattracties in die periode opgesteld op het parkeerterrein tussen het Ambachtveld en de sportvelden. Zoals gebruikelijk waren de meningen over dit gebeuren sterk verdeeld. Hoe dan ook, vanwege bouwwerkzaamheden kon de kermis op die locatie dat jaar zeker niet doorgaan. Bijna lukte het om het geheel te verplaatsen naar het Oranjeplein, waar de kermis vroeger heeft gestaan. Veel omwonenden verwachtten echter overlast. Waren het toen godsdienstige overwegingen die een rol speelden, nu moest een activiteit wijken voor de factor vandalisme.

Adri Meerman

In de negentiende eeuw ontstond de kermis zoals we die nu kennen, met de draaimolens, botsautootjes en oliebolenkramen. Voordien toonde het meer het karakter van jaarmarkt, met zo nu en dan een verdwaalde attractie. Ook in Souburg, waar het ringrijden al geruime tijd op de derde Pinksterdag werd gehouden, kon de bevolking kennismaken met bijzondere zaken zoals aapmensen, orgeldraaiers, boeienkoningen en fotografen.

Al in de tweede helft van de zeventiende eeuw leidde de sfeer rond het ringrijden in de Zeeuwse dorpen al tot een klacht van de Middelburgse kerkenraad bij de classis Walcheren 'dat voorleden Pinkster op verscheidene dorpen op Walcheren van den boerse jeugd en andere, dien het minst betaamt, den ring gestoken is en bij gevolge van dien vele wulpsch- en ongerijmdheden van danserijen, drinkerijen enz. gepleegd worden, ook met verachting van der predikanten daartegen'.

UITSPATTINGEN

De latere combinatie met de kermis maakte de situatie er niet beter op. Ieder jaar protesteerden de kerkenraden, ook die van de Hervormde Gemeente Souburg, tegen de uitspattingen bij kermis en ringrijden. Nat-

uurlijk, het ging vaak gepaard met dronkenschap en vechtpartijen. Het ringrijden was echter zodanig ingebed in de samenleving dat van een verbod nooit sprake is geweest. Bij de kermis lag dit anders, zoals verderop te lezen valt.

De Vlissingse Courant plaatste op 29 mei 1901 een artikel van een journalist van de Avondpost. Duidelijk niet bekend in deze regionen schetste hij een aardig sfeerbeeld

van de kermis en het ringrijden in Oost-Souburg. In de eerste plaats beschreef hij het Souburg van toen als een lief, stil dorp met een brede hoofdstraat, voorzien van een dubbele rij olmen en een klein kerkje met een stompe toren. Aan weerszijden zag hij nette, zindelijk uitzienende miniatuurhuisjes. De huidige Souburger herkent hierin natuurlijk het Oranjeplein. Het is de derde pinksterdag. De schooljeugd heeft vakantie en op de Werf (Koninklijke Maatschappij 'De Schelde') en bij de meeste kleine particuliere bazen wordt niet gewerkt. Op de wegen van en naar Souburg wemelt het van wandelaars. Bij de halte Abeele aan de Nieuwe Vlissingeweg stappen drommen mensen uit om vervolgens over de toen nog bescheiden Kanaalstraat richting Oranjeplein te wandelen. De drukte is niet verwonderlijk, want het is kermis op het dorp. De journalist kijkt zijn ogen uit naar de in prachtige dracht geklede boerinnen, die in kleine groepjes hun inko-

Veekeuring tijdens de Souburgse kermis in vroeger dagen

pen doen bij enkele kramers, hun geluk beproeven bij de rijfelaars (lotenverkopers) en dolle pret hebben in de draaimolens met zijn vermolmde leeuwen en meerminnen. Niet berekend op een dergelijke drukte hebben de herbergiers lange tafels of planken op schragen geplaatst waar dorpingen en stedelingen zich te goed doen aan het traditionele bier met scharretjes. Het meest verwondert hij zich over het fenomeen ringrijden. Kleurrijk wordt de strijd beschreven van de in boerendracht geklede boerenzonen op de met linten en bloemen opgesierde paarden. Zij strijden om de eer, maar ook voor de prijzen zoals een zilveren tabaksdoos en een dito sigarenpijpje, die verleidelijk aan de bomen zijn gehangen. Nadat de winnaar door zijn medestrijders op een ladder is gezet en als Romeins triomfator omhoog geheven, gaat het in optocht naar de herberg waar de drank rijkelijk vloeit. Voor de verliezers is nog niet alles verloren. Zij strijden vervolgens om de troostprijs, de houten pollepel met de rijksdaalder. De journalist vermoedt dat de ring in die fase van de dag iets ruimer bemeten is vanwege de benevelde blik van de meeste rijders.

HEILZAAM

Het tijdschrift 'Ons Zeeland' neemt het in 1928 voor de kermis in de Zeeuwse dorpen op: 'De kermis toont ons het volk, dat zich voor een paar dagen uit zijn stramme werkhouding heeft opgericht, om zich in een feestroes te storten, die een heilzaam middel is tegen de eentonigheid van den arbeid en de verveling, die het gevolg is van de weinige afwisseling in de gebeurtenissen van het dorpsleven. Geen spek en ham, maar zoektekoek, gerookte paling en wafels. Geen stijfheid van dagenlang werk op de velden, maar herwonnen lenigheid door de goeden, ouden boerendans. Het heele dagelijksche sleurleven voor een paar avonden buiten de deur gezet, om zich geheel te geven aan uren van dans en spel'.

Tijdens de Pinksterdagen van 1935 kon iedereen nog genieten van de schiettent, werptent, nougatkraam, poffertjeskraam, draaimolens, gebakkraam, palingkraam, luchtschommel, suikerkraam en zuurkraam op het Oranjeplein. De Souburgse gemeenteraad was het beu. Tijdens de novembervergadering staakten de stemmen nog, maar in december viel het doek voor de Souburgse kermis, ondanks scherpe protesten van de middenstandsvereniging Nemidso.

De politieke samenstelling van de gemeenteraad veranderde en resulteerde in de wederinvoering van de Pinksterkermis in 1940. Gezien de dreigende situatie in Europa moest toestemming gevraagd worden aan de Commandant Maritieme Middelen in Zeeland. Deze stemde toe mits er geen sterke drank verkocht werd. Dat er iets tussen kwam in de vorm van 10 mei 1940 mag duidelijk zijn.

In de jaren na de oorlog laaiden de discussies over de wederinvoering van de kermis weer op in het politieke strijdtonel. De Souburgse gemeenteraad was onverbiddelijk: geen kermis meer in Souburg. Pas in de zeventiger jaren besloot het Vlissingse gemeentebestuur weer een kermis in Souburg toe te staan.

WAT DOET DE DORPSRAAD RITTHEM ZOAL

Ritthem heeft al vele jaren een zeer actieve Dorpsraad, bestaande uit 5 bestuursleden. De raad houdt minimaal 1 maal per jaar een openbare vergadering in het Dorpshuis en het bestuur vergadert ongeveer 5 keer per jaar; zo nodig meer. We spreken de voorzitter van de dorpsraad, Leo de Visser over onderwerpen die momenteel spelen:

“Overleg van de raad is niet beperkt tot die vergaderingen. We hebben veel mail- en appcontact met elkaar en de bewoners en via onze website houden we iedereen op de hoogte. We houden ons bezig met allerlei zaken die de Ritthemse bevolking aangaan, zoals kernenergie:

We wonen bijeenkomsten bij waar we als vertegenwoordigende organisatie voor uitgenodigd worden en we overleggen op gemeentelijk, provinciaal en landelijk niveau. Daarbij proberen wij de impact van de eventuele komst van kerncentrales tijdens de bouw en exploitatie in beeld te brengen en te benoemen. Dat doen we ook in samenwerking met de Dorpsraden van Souburg en de Sloe-dorpen uit het Zuid-Bevelandse.

Over het J.C.V. (Justitieel Complex Vlissingen c.q. Ritthem) hebben we regelmatig contact met vertegenwoordigingen van Justitie en de gemeente over de bouw hiervan. Ook het aangrenzende stadslandgoed, dat ontwikkeld gaat worden tussen de Havenweg en de dijk, hebben we contact. Dat ligt momenteel stil doordat er geen activiteit is.

ONTWIKKELING WELZINGEGEBIED EN DE SCHOREPOLDER

Na de vele bijeenkomsten hierover, die we bijwoonden en waarin we onze inbreng hadden, zijn er een paar opties overgebleven waar de Provincie mee verder wil, maar omdat North Sea Port(eigenaar grond) even

een pas op de plaats wil, zijn er nu geen ontwikkelingen.

ANDERE ONTWIKKELINGEN IN HET SLOEGEBIED

Omdat er in het Sloegebied nog andere ontwikkelingen gaande zijn zoals L.N.G.-aanvoer, ammoniakopslag, -verwerking en -vervoer enz. zijn we in gesprek met kenners van deze materie om de eventuele gevaren en overlast te onderzoeken en mee te delen aan desbetreffende instanties.

DIJKVERZWARING

Regelmatig wordt de dorpsraad bijgepraat door het Waterschap over de plannen en vorderingen..

WONINGBOUW

De raad is in een vergevorderd overlegstadium met de Gemeente Vlissingen en de VOG (Vlissingse Ontwikkelings Groep) voor de bouw van plusminus 30 woningen. Het overleg hierover vindt ongeveer eens in de twee maanden plaats.

DORPSPLAN

In December 2024 is er een enquête gehouden die door de inwoners van Ritthem is ingevuld. De uitslag daarvan wordt binnenkort gepresenteerd, tijdens de openbare vergadering op 30 maart a.s.

DE SCHOONE WAARDIN

De dorpsraad is al enkele jaren bezig met het terug realiseren van herberg “de Schoone Waardin” die tot 1944 op de dijk stond aan het eind van de Schoone Waardinweg. Leo: “Het Waterschap wil meewerken en om het geheel (restaurant c.q. Brasserie) exploitabel te maken willen we de bovenverdieping toeristisch kunnen verhuren, iets dat nu volgens de geldende regels nog niet mag. Om dat toch voor elkaar te krijgen, ligt er nu een verzoek bij de gemeenteraad (ingebracht door een politieke partij), om hiervoor een uitzon-

dering te maken en daar toestemming voor te verlenen.

MARITIEM MUZEEUM

De dorpsraad is uitgenodigd door het museum om een door hen georganiseerde feestdag mee helpen te organiseren, samen met de Dorpsraad Souburg en het asielzoekerscentrum aan de buitenhaven.

VOORMALIG GEMEENTEHUIS VAN RITTHEM

Omdat de plaatselijke brassband ONDA ter ziele ging kwam de oefenruimte “De Vijf Klavers” in het oude gemeentehuis, eigendom van ONDA, leeg te staan. De muziekvereniging besloot daarom het gebouw aan de bewoners van Ritthem te schenken. Na overleg met “Stichting Ons Dorpsleven” (o.a. beheerders

Dorpshuis c.q. “Theater de Verwachting”) is er gezamenlijk besloten dat die stichting het gebouw gaat beheren en exploiteren.

HOOG BEZOEK

Onlangs kwam de nieuwe commissaris van de Koning op bezoek. Natuurlijk werd hij ontvangen door de dorpsraad en rondgeleid door Ritthem en omstreken

Naast al die officiële zaken, regelen en vergaderen waakt de dorpsraad minder gewenste ontwikkelingen - groot en klein - in en om het dorp, zoals het redden van ongeveer de helft van de knotwilgen in de Louwerseswegeling die ten prooi dreigden te vallen aan de kettingzaag.

Voor meer informatie:
<https://dorpsraadritthem.nl>

De muziekvereniging Onda besloot het gebouw aan de bewoners van Ritthem te schenken.

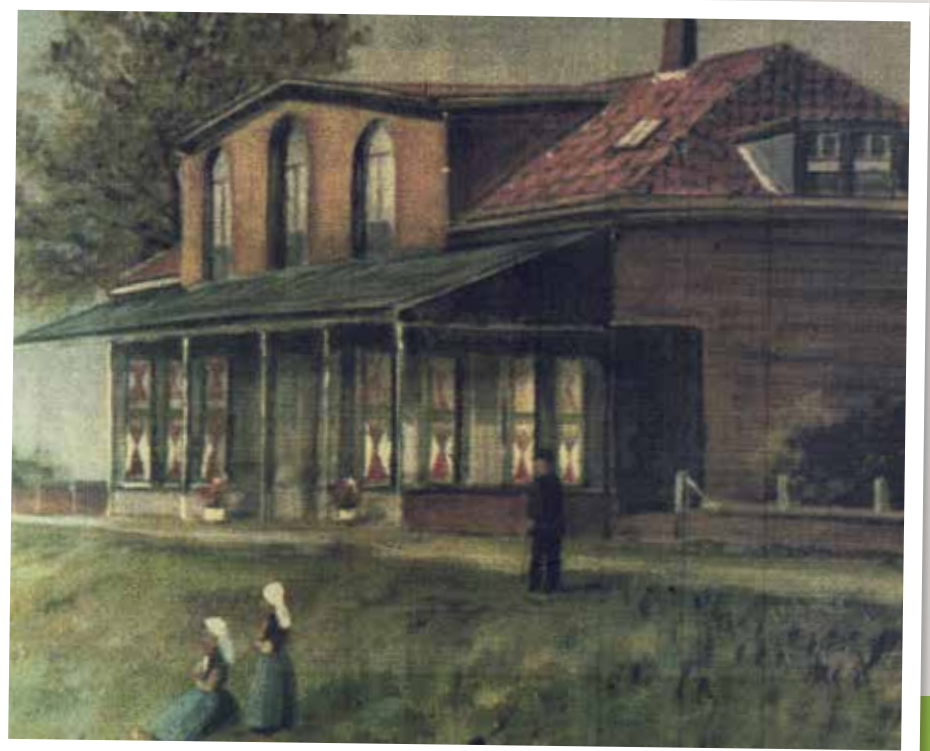
DE SCHOONE WAARDIN

In de omgeving tussen het Fort Rammekens en de tegenwoordige buitenhaven stonden in de 18e eeuw zes herbergen. De meest bekende herberg was de Schoone Waardin, deze stond boven op de dijk aan het eind van de tegenwoordige Schoonewaardinweg.

Tot 1902 was de Schoone Waardin een ontmoetingsplaats voor de gegoede burgers uit Vlissingen en Middelburg en voor Walcherse boeren die de herberg aandeden om de paarden wat rust te geven. In de tweede wereldoorlog trokken de Duitsers erin en in 1944 is het gebouw afgebroken omdat het in het schietveld stond van de inmiddels gebouwde bunkers.

Nieuw ontwerp Schoone Waardin

Schoone Waardin, begin 20e eeuw

De Dorpsraad van Ritthem heeft ondertussen actie ondernomen om te kijken of we het gebouw kunnen laten herrijzen, op bijna de oorspronkelijke plaats. Daarover zijn goede gesprekken gevoerd met de Gemeente en het Waterschap,

echter we lopen tegen een belemmering aan waardoor het moeilijk wordt om de nieuwe Schoone Waardin exploitabel te krijgen, vandaar de motie om te kijken of we e.e.a. zo weer vlot kunnen krijgen.

Weten wat jouw woning waard is?

Scan dan deze QR-code

S SCHINKEL DE WEERD
MAKELAARDIJ

Kanaalstraat 41, 4388 BK Oost-Souburg
0118 - 460 300
info@schinkeldeweerd.nl
www.schinkeldeweerd.nl

JOBSE - OVERTOOM
UITVAARTVERZORGING

0118 46 22 05

Uitvaartcentrum H. Jobse
Bachweg 2
4337 XD Middelburg

Uitvaartcentrum Overtoom
Van Dishoeckstraat 620
4382 XW Vlissingen

Herma Jobse

WWW.JOBSE-OVERTOOM.NL

Vloer- en wandtegels | Badkamermeubels | Kranen

Eigen voorraad en restpartijen tegels

TZ
TEGELSTUDIO
ZEELAND

Bedrijfsweg 23 | 4387PD Vlissingen
(Bedrijventerrein Vrijburg)
06-46 28 65 82

www.tegelstudiozeeland.nl

**LAAT UW STEM NIET
VERLOREN GAAN
GA STEMMEN
OP 18 MAART!**

BOEKENMARKT VLIJT EN VOLHARDING IN DE BLAZER

Op zaterdag 28 maart verzorgt Muziekvereniging "Vlijt en Volharding" haar jaarlijkse Boekenmarkt. Al vele jaren organiseert de Souburgse fanfare dit evenement in het voorjaar. De laatste zaterdag van maart gaan de deuren van De Blazer aan de Ritthemsestraat om 10.00 uur weer open. Altijd weer bijzonder een bijzonder moment. Liefhebbers, vooral de verzamelaars van bijzondere boeken, LP's en CD's, die er graag vroeg bij zijn, voor dat de spreekwoordelijke krenten al uit de pap zijn gepikt, staan ongeduldig te wachten op het startsein. De inmiddels traditionele markt trekt niet alleen lokale liefhebbers, maar ook van verderweg, zelfs uit Zeeuws-Vlaanderen, weet men Souburg ervoor te vinden.

Het succes van de markt is in de loop der jaren door veel vrijwilligers opgebouwd, met vooral als drijvende krachten Dineke en Dave Ruissen. De aanvoer van boeken en platen is altijd vers. Jaarlijks wordt er in steeds een ander kwart van het dorp een flyer verspreid en op de oproep voor boeken, platen, spelletjes en puzzels wordt massaal gereageerd. In de maand maart barst De Blazer zowat uit zijn voegen door de aanzwellende sta-

pels volle dozen. Al die spullen zijn dan in het dorp door de leden opgehaald of door Souburgers in het gebouw afgegeven. In de week voorafgaand aan de markt brengen alle gebruikers van het gebouw het offer om de repetities over te slaan. De vrijwilligers van V&V bouwen dan repetitielokaal en kantine om tot één grote bibliotheek. Vele uren gaan er zitten in het sorteren en uitstellen van alle spullen, al blijft er voor de speurders altijd nog wat te grabbelen in dozen ónder de langgerekte tafels. Onwaarschijnlijk hoeveel boeken via Vlijt en Volharding een 2e, 3e enz. leven tegemoet gaan. En hele geruststelling als iemand zijn boekenkast weer eens opschoont.

In de gemeente Vlissingen staat, helaas, Cultuursubsidie voor o.a. muziekverenigingen al jaren op nul en gesubsidieerde muzieklessen, zoals in Middelburg of Veere, zijn voor leerlingen uit onze gemeente niet weggelegd. Acties als de boekenmarkt helpen om de grote achterstand t.o.v. verenigingen in de buurgemeenten te beperken.

Voor meer informatie:
<https://www.vlijtenvolhardingsouburg.nl/>

SOUBURGSE VLAG WEER VERKRIJGBAAR

De Souburgse vlag is sinds kort weer verkrijgbaar. Bij Primera Oost Souburg. De vlag is gebaseerd op het officiële gemeentewapen dat de gemeente Oost- en West-Souburg van 1835 tot 1966 heeft gevoerd.

Dat gemeentewapen ontstond na 1835, toen de te klein geworden gemeente West-Souburg fuseerde met Oost-Sou-

burg. Voor die tijd hadden beide dorpen hun eigen wapen. Oost-Souburg voerde een rode burcht op een goud vlak en West-Souburg had een gouden burcht op een zwart vlak. Het nieuwe wapen is een combinatie van die twee en is door de gemeenteraad vastgelegd in 1842. Officieel wordt het omschreven als 'gedeelde van zwart en goud, met een van goud en rood gedeelde dubbele burcht over de delingslijn'.

WAPEN

Het wapen is op tal van plaatsen in het Souburgse straatbeeld terug te vinden. Op de molen in de Kanaalstraat zit bijvoorbeeld een gevelsteen met het wapen. Opmerkelijk aan die gevelsteen is trouwens dat die oorspronkelijk niet in de kleuren van Oost- en West-Souburg geschilderd kan zijn. De molen en de gevelsteen dateren uit 1725, het wapen van Souburg zoals gezegd uit 1842. Vermeedelijk was de gevelsteen oorspronkelijk geschilderd in de kleuren van West-Souburg (de molen stond op het grondgebied van West-Souburg, pas na de aanleg van het kanaal werd dat deel van de Kanaalstraat Oost-Souburg). Na 1842 zal de steen overgeschilderd zijn.

CULTUUR HELPT MEE AAN INSTANDHOUDING HISTORISCH KERKGEBOUW

Stichting Vrienden van de Historische Kerk Souburg helpt met veel vrijwilligers al bijna 20 jaar de van oorsprong 13e-eeuwse kerk op het Oranjeplein in stand te houden.

De historische Kerk op het Oranjeplein staat er prontjes bij. Dat is te danken aan de hechte kerkgemeenschap en het nog steeds intensieve gebruik voor kerkdiensten, begrafenissen en bruiloften, maar zeker ook door de zeer actieve vrijwilligersploeg van de Stichting "Vrienden van de Karolingische Kerk". Deze stichting bestaat al sinds 2007 en is opgericht om het kerkgebouw bekendheid te geven en een bijdrage te leveren aan de in de instandhouding ervan en met fondsenwerving dit mogelijk te maken.

De Stichting bevordert de belangstelling voor de historie van het gebouw. Ze doet dat door voorlichting aan belangstellenden en uitgifte van beschrijvingen en soms boekwerkje. Het in 2008 door de stichting uitgegeven boek "Een Vaste Burcht" van schrijver Frans Zuurveen geeft een prachtig beeld van de geschiedenis van het monument.

De Stichting draagt bij aan het onderhoud, reparatie en herstel van het historische kerkgebouw. Zo is kort geleden bijgedragen aan het herstel van de kerkraden. Ook de vernieuwing en aanpassing van de noodverlichtingsinstallatie was mogelijk met door de Stichting verworven gelden.

De Vrienden organiseren onder de Website www.souburgcultureel.nl allerlei cultuurevenementen. Bij concerten, meestal op zaterdagavond en bij de zondagse lunchconcerten komen allerlei muziekvormen aan bod. Vele koren, solisten en ensembles laten bij die (lunch)concerten het beste van hun kunnen zien en horen. De goede akoestiek en de fijne sfeer worden door artiesten en publiek zeer gewaardeerd.

Concerten, zowel instrumentaal als vocale concerten, zowel modern als klassiek, worden georganiseerd. Daarbij wordt dankbaar gebruik gemaakt van de contacten met de lokale musici, solistisch en van verenigingen. Af en toe een portie rock 'n roll wordt niet geschuwd; het kan ook swingen in de kerkzaal.

Men beschikt over een schitterende vleugel, die met regelmaat wordt gebruikt voor solo-

De Stichting draagt bij aan het onderhoud, reparatie en herstel van het historische kerkgebouw.

concerten en koor- en orkestbegeleiding. De lunchconcerten op zondagmiddag zijn populair. Voor een klein prijsje krijgt je een mooi concert en nog een smakelijk lunch toe. Voor de entreeprijzen hanteert men een dusdanig niveau, dat het concertbezoek voor iedereen haalbaar blijft.

Het seculiere gebruik van het kerkgebouw, in combinatie een moderne en multifunctionele aanbouw, "De Ark" genaamd, blijft niet beperkt tot de eigen culturele activiteiten. De kerkzaal met 200 zitplaatsen, de grote Ark-zaal met 65 zitplaatsen en de kleine Ark-zaal met 20 zitplaatsen worden ook verhuurd.

Koren en muziekverenigingen maken er regelmatig gebruik van. De beschikbaarheid van een vaste geluidsinstallatie en een video-installatie met schermen en beamers vullen

de tekortkomingen op van het gemeentelijke accommodatie-aanbod in het grootste dorp van Zeeland, dat het helaas zonder een dienovereenkomstig dorps huis moet ontberen. Regelmatig zijn er vergaderingen, informatiebijeenkomsten, symposia enzovoorts van allerlei aard. Veel Souburgers kennen de Ark ook door als lokale prikpoli van het ADRZ.

In overleg met de Protestantse Gemeente Souburg en de betrokken uitvaartondernemer worden uitvaarten georganiseerd. Het kerkgebouw is ook een officiële trouwlocatie voor burgerlijke huwelijke van de gemeente Vlissingen. Andere gezindten kunnen kerkzaal ook voor huwelijken gebruiken.

Bij alle activiteiten verzorgen de vrijwilligers de catering. Stichtingsvoorzitter Adrie Duine vertelt trots, dat de zeer betrokken en actieve groep dat met plezier doet. Ook voor de

zaalinrichting en begeleiding van alle activiteiten zorgt de groep, met altijd weer de inzet en steun van koster Johan Welleman. Toch ziet Adrie Duine daarbij een probleem dat je bij veel verenigingen tekenkomt:

Het aantal vrijwilligers en bestuursleden loopt geleidelijk terug door natuurlijk verloop. Aanvulling en verjonging is echt nodig. De stichting doet dan ook graag een oproep om vrijwilliger te worden bij de Stichting. Aan de sfeer zal het zeker niet liggen; het is een gezellige club van gemotiveerde dorpsgenoten. Mede door de goede faciliteiten is het een plezier om bij de activiteiten te helpen. Zeker de moeite waard om eens binnen te lopen bij een evenement, de websites www.historischekerksouburg.nl en www.souburgcultureel.nl te bezoeken of gewoon meteen contact op te nemen via info@historischekerksouburg.nl.

Bij concerten, meestal op zaterdagavond en bij de zondagse lunchconcerten komen allerlei muziekvormen aan bod.

Ome Henk:

GEMEENTE BELANG OF EIGEN BELANG

Ome Henk heeft een uitgesproken mening. Een mening die hij niet voor zich kan houden. Zeker niet op verjaardagen en wanneer hij langs de lijn op de sportvelden staat.

Over de gemeenteraad bijvoorbeeld. "Vroeger bestonden besturen en raden uit oude mannen", begint Ome Henk zijn verhaal. "Nu zijn het mannen en vrouwen van alle leeftijden waarbij ouderen nog wel wat oververtegenwoordigd zijn omdat jongeren het te druk hebben met zichzelf".

"De beste vertegenwoordigers in raden en besturen zijn mensen die maatschappelijk of sociaal actief zijn. Mensen die op dat gebied al wat gepresteerd hebben. Mensen die het algemeen belang dienen". Vervolgt Ome Henk zijn verhaal. "Omdat deze mensen het al zo druk hebben is het niet eenvoudig om ze te interesseren voor een verkiesbare plaats in de gemeenteraad. Er zijn ook mensen die wanneer ze in de gemeenteraad zitten het algemeen belang, waar ze voor gekozen zijn, vergeten. Hun eigen belang of mening vinden ze dan belangrijker. Er zijn mensen die in de raad zitten omdat ze vinden dat het status geeft en er zijn

mensen die in de raad zitten omdat de ruim duizend euro netto, die ze ontvangen, toch wel mooi meegenomen is. Wanneer je actief bent in het bestuur van een vereniging gaat er net zoals in de raad veel tijd in zitten maar meestal krijg je daar geen geld voor maar kost het geld". Zegt Ome Henk.

Er zijn ook onduidelijke belangen. Wat denk je van een partij die in 2017 opgericht is door vijf Vlissingers met een voorzitter die voor een andere partij verkiesbaar is en al lid is geweest van vier verschillende lokale partijen. Welk belang zit hier achter". Vraagt Ome Henk zich af. "Een ding is zeker: het is belangrijk dat je gaat stemmen. Dan dien je het algemeen belang. Alleen dan mag je commentaar geven. Daarom ga ik stemmen", beëindigt Ome Henk zijn relaas.

HOUD RITTHEM LEEFBAAR

Ritthem vergrijst, daar kunnen we niet omheen. Als we de leefbaarheid in Ritthem in stand willen houden zullen we in de komende periode via volkshuisvesting en het realiseren van maatschappelijke voorzieningen hierop moeten sturen. Er zal steeds meer een beroep gedaan worden op bijvoorbeeld mantelzorg. Maar dan moeten woningen wel geschikt zijn om die mantelzorg te kunnen geven, en zullen we de sociale samenhang moeten bevorderen. Partij Souburg Ritthem is van mening dat we Ritthem moeten uitbreiden met een aantal levensloopbestendige (senioren) woningen en met een aantal starterswoningen en tiny-houses. Ook zullen we moeten blijven waken dat de leefbaarheid van het dorp niet in gevaar komt. Het dorps huis is veiliggesteld en

wordt meer benut. Partij Souburg-Ritthem ondersteund Ritthem met de ideeën om ook het oude gemeentehuis (de Vijf Klavers) voor de toekomst te bewaren. Partij Souburg-Ritthem is voorstander van een subsidiebeleid wat erop gericht is om kleine verenigingen en stichtingen (het cement van de samenleving) een steuntje in de rug te geven. Daarnaast zullen we de grenzen van Ritthem goed moeten vastleggen in de bestemmingsplannen zodat we niet verder ingesloten raken. Het stadlandgoed zal gerealiseerd moeten worden (afsprake is afspraak) en de komst van de JCV en de industrie mogen de leefbaarheid van Ritthem niet negatief gaan beïnvloeden. Als u het hiermee eens bent stem dan op Partij Souburg Ritthem.

Alex Achterhuis, Nummer 19, lijst 1

CULTUUR

Als raadslid zet ik mij elke dag met hart en ziel in voor onze gemeenschap. Souburg en Ritthem verdienen een krachtige stem in de gemeenteraad, en die rol vervul ik met overtuiging. In de afgelopen periode zijn er talloze onderwerpen voorbijgekomen, waarbij wij als PSR steeds hebben gekeken naar wat het beste is voor onze dorpen én voor de gemeente als geheel. De komende jaren wil ik dat werk met evenveel energie voortzetten. Onze leefbaarheid, voorzieningen en lokale identiteit staan onder druk — en juist daarom is betrokken, zichtbaar en betrouwbaar raadswerk belangrijker dan ooit. Vanuit

mijn achtergrond wil ik bovendien een stevige impuls geven aan cultuur in Vlissingen. Cultuur verbindt mensen, versterkt onze samenleving en geeft kleur aan onze dorpen en stad. Daarom pleiten wij als PSR voor het herstel van het aanjaagfonds voor cultuur. "Cultuur is immers de zuurstof en het cement van onze samenleving!"

Een gemeente waar inwoners centraal staan, waar dorpen gehoord worden en waar cultuur weer de plek krijgt die het verdient. Stem op 18 maart lijst1, Partij Souburg-Ritthem

Albert John Vervorst, Nummer 2, lijst 1

BETROKKENHEID EN ONTWIKKELING VAN OOST-SOUBURG

Mijn band met Oost-Souburg begon al op jonge leeftijd bij muziekvereniging Vlijt & Volharding. In 1977 ben ik er gaan wonen en werken, en sindsdien is het dorp een belangrijk deel van mijn leven. Als ondernemer van John's Men & Women heb ik mij jarenlang met hart en ziel ingezet voor de lokale gemeenschap. Tot onze pensionering in mei 2024 was ik actief binnen de winkeliersvereniging, onder meer als voorzitter en secretaris. Ook achter de schermen draag ik mijn steentje bij, bijvoorbeeld via het beheer van de dorpswebsite. Deze biedt winkeliers, kerken en verenigingen een platform om activiteiten onder de aandacht te brengen.

Oost-Souburg is aantrekkelijk door de persoonlijke benadering, de diversiteit aan winkels en de goede bereikbaarheid met gratis parkeergelegenheid. Door groei in Souburg-Noord en de uitbreiding van Middeburg ontstaan nieuwe kansen voor het dorpscentrum.

Samenwerking met gemeente, politie en dorpsraad is daarbij essentieel. Mede dankzij betrokken inwoners en Partij Souburg-Ritthem zijn mooie initiatieven gerealiseerd, zoals de jeu de boulesbaan op het Oranjeplein. Met plannen voor de herinrichting van de Karolingenburcht werken we aan een toekomstbestendig en levendig Oost-Souburg. Stem daarom op 18 maart Partij Souburg-Ritthem

John de Korte, Nummer 14, lijst 1

VEILIGHEID

Veiligheid op Souburg is voor mij geen bijzaak, maar een basisvoorwaarde om prettig te wonen. Je moet je veilig voelen op straat, bij de winkels en 's avonds op het dorp. Dat vraagt om handhaving die zichtbaar is, dichtbij staat en aanspreekbaar is – niet alleen reageren als het misgaat, maar juist aanwezig zijn om problemen te voorkomen. Er is al een wijkboa, maar die zit nu vrijwel altijd in de auto. Dan gaat contact langs je heen. Een boa moet echt tussen de Souburgers zijn: op de fiets of te voet, zichtbaar en benaderbaar. Alleen al die aanwezigheid remt overlast en vergroot het vertrouwen. Er is ook een spreekuur van de

wijkagent, nu in een beddenwinkel van Megabed. Ik wil dat daar een vast boa-spreekuur bij komt, op hetzelfde moment en dezelfde plek: één herkenbaar, laagdrempelig moment voor vragen en signalen. De PSR (Partij Souburg-Ritthem) hier hetzelfde inzicht in heeft en met concrete plannen komt voor ons dorp. Daarom sta ik achter de PSR.

Tot slot: geef de boa's een echte standplaats op Souburg, met een eigen kantoor, bij voorkeur in het gewenste dorps huis. Niet vanuit elders, maar bereikbaar op ons dorp. Korte lijnen, sneller optreden, meer veiligheid.

Rodney Schinkel

Muziekvereniging Vlijt & Volharding houdt op zaterdag 28 maart weer haar jaarlijkse boekenmarkt. Hiervoor zoeken we nog:

Boeken
Gezelschapsspelletjes & puzzels
LP's, CD's, DVD's

Let op: geen rommelmarkt-spullen

Spullen kunt afgeven bij "De Blazer" (Ritthemsestraat 45, Oost-Souburg) op:

- ✦ vrijdag 13 maart, 19.00 - 20.30 uur
- ✦ zaterdag 14 maart, 10.00 - 15.00 uur
- ✦ woensdag 18 maart, 19.00 - 20.30 uur
- ✦ vrijdag 20 maart, 19.00 - 20.30 uur
- ✦ zaterdag 21 maart, 10.00 - 15.00 uur

Kunt u de spullen niet zelf brengen? Bel dan naar 0118-462202 of mail naar secretaris@vlijtvolhardingsouburg.nl (met vermelding van uw adres en telefoonnummer). We halen de spullen dan bij u op.

Graag tot ziens op de boekenmarkt!

Steun Vlijt & Volharding

Draagt u Vlijt & Volharding een warm hart toe? Wij kunnen alle financiële ondersteuning om onze muzikale activiteiten voort te zetten goed gebruiken.

Wilt u donateur worden? Stuur een e-mail naar secretaris@vlijtvolhardingsouburg.nl of doneer eenmalig via deze QR-code:

Bedankt!

Stem lijst 1
Partij Souburg Ritthem